

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра економіки підприємства

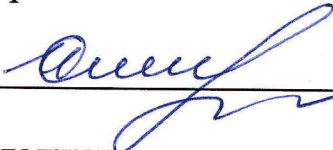
РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРОГРАМИ І ПРОЕКТИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»

рівень вищої освіти	другий (магістерський)
спеціальність	232 Соціальне забезпечення
назва освітньої програми	Економіка та організація соціального забезпечення
статус	обов'язкова

Краматорськ
ДДМА
2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Програми і проекти соціального захисту» для підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, спеціальність 232 Соціальне забезпечення.

Розробники:

 І.І. Смирнова, канд. екон. наук, доцент

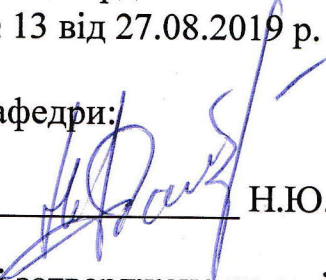
Погоджено з групою забезпечення освітньої програми (лише для обов'язкових дисциплін):

Відповідальний представник групи забезпечення спеціальності 232 Соціальне забезпечення:

 О.О. Шевченко, д-р екон. наук, доцент

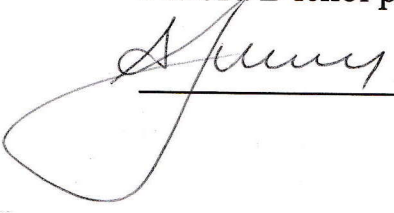
Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки підприємства, протокол № 13 від 27.08.2019 р.

Завідувач кафедри:

 Н.Ю. Рекова, д-р екон. наук, професор

Розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради факультету економіки та менеджменту протокол № 1-08/19 від 28.08.2019 р.

Голова Вченої ради факультету:

 Є.В. Мироненко, д-р техн. наук, професор

І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Актуальність вивчення дисципліни у зв'язку із завданнями професійної діяльності та навчання.

На сучасному етапі розвитку нашої держави важливого значення набуває соціальний захист, оскільки для сьогодення, яке характеризується перетворенням суспільних відносин, пошуком векторів політичного і економічного розвитку, важливим є подолання таких кризових явищ як спад виробництва, безробіття, бідність тощо. За таких умов національна соціальна політика не повинна обмежуватися тільки соціальним захистом вразливих верств населення, а сприяти створенню відповідних умов для розвитку активної економічної діяльності населення нашої країни, а в перспективі стати ефективним механізмом розвитку соціальних та суспільних відносин, створення умов для реалізації соціального потенціалу людини.

Особливого значення в наш час набуває фахове дослідження всіх, а саме – соціальних відносин, у зв'язку з докорінними змінами в системі суспільних відносин, зачіпаючи тим самим інтереси мільйонів людей і викликаючи закономірне протистояння цих суб'єктів. Програми та проекти соціального захисту – це розроблене ініціатором соціальне нововведення, метою якого являється створення, модернізація або стабілізація соціально значимою для суспільства цінності, що несе позитивні наслідки після здійснення. Результатом соціального проектування є не лише соціальний проект або програма, але і створення відповідної соціально-культурної інфраструктури, що забезпечує його розробку і реалізацію. По суті соціальне проектування перетворюється на механізм соціальної ініціативи і самоорганізації різних індивідів і соціальних груп, і у цьому сенсі сам проект стає своєрідним соціальним стимулом, навкруги якого розгортаються інноваційні процеси. Таким чином, соціальне проектування можна розглядати як практичну теорію соціальних змін спрямованих в майбутньому на позитивні соціальні наслідки. У розвиненому суспільстві постійно виникають передумови для соціальної дії, а саме чинниками соціальної детермінації виступають: громадська потреба в зміні соціальних систем або соціальних об'єктів; необхідність в задоволенні соціальних потреб; потреба в реалізації соціальної творчості; орієнтація на прогресивні форми буття, соціальні перетворення дійсності. З огляду на сказане дисципліна «Програми і проекти соціального захисту» являється актуальною для сьогодення.

1.2. Мета дисципліни – формування системи теоретичних і прикладних знань, наукового підходу до комплексного вивчення соціального захисту як цілісного процесу, аналіз найважливіших теоретико-методологічних питань розвитку соціального проектування, створення адекватного уявлення про соціальні процеси та явища, що відбуваються в цій сфері, механізми забезпечення та розвитку соціального захисту в Україні.

1.3. Завдання дисципліни:

- отримання знань щодо поняття, системи, принципів права соціального захисту; системи державних органів із соціального захисту; принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- формування навичок щодо зниження гостроти соціальних конфліктів, сприяння пошуку компромісів між інтересами роботодавців та найманих працівників на основі соціального діалогу;
- формування навичок володіння механізмами формування і регулювання соціального захисту;
- вивчення актуальних проблем соціальної сфери та механізмів функціонування інституцій, які займаються розробкою та впровадженням соціальної політики в Україні;
- опанування навичок вирішення конкретних завдань аналізу соціальних процесів та створення соціальних проектів;
- ознайомлення з принципами цілепокладання та обґрунтування управлінських рішень в соціальній сфері.

1.4. Передумови для вивчення дисципліни: складання фахового вступного випробування або вивчення дисциплін «Соціальна економіка», «Технології соціального забезпечення і соціального захисту», «Державна політика соціального забезпечення».

1.5. Мова викладання: українська

1.6. Обсяг навчальної дисципліни та його розподіл за видами навчальних занять:

- загальний обсяг становить 180 годин / 6,0 кредитів, в т.ч.:
- денна форма навчання: лекції – 36 годин, практичні (семінарські) – 36 годин, самостійна робота студентів – 108 годин;
- заочна форма навчання: лекції – 8 години, практичні (семінарські) – 8 годин, самостійна робота студентів – 164 години.

II ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати достатній рівень сформованості наступних програмних результатів навчання.

В узагальненому вигляді їх можна навести наступним чином:

у когнітивній сфері:

студент здатний продемонструвати знання категорій і понять: «соціальне проектування», «соціальний проект», «соціальна програма» «соціальна сфера», «потреба», «соціальне управління», «управління соціальною сферою», «соціальний захист», «соціальна політика», «соціальна експертиза» тощо; та розуміння основних процесів соціального захисту;

студент здатний продемонструвати знання теоретичних концепцій, з позицій яких відбувається соціальне проектування та соціологічне вивчення соціальної сфери;

в афективній сфері:

студент здатний критично осмислювати лекційний та позалекційний навчальний матеріал; аргументувати на основі теоретичного матеріалу і нормативно-правових документів власну позицію щодо особливостей соціального захисту; оцінити сучасний стан соціального захисту населення та дискутувати у професійному середовищі з питань обґрунтованості застосування міжнародних нормативно-правових актів у сфері соціальної політики та соціального захисту в українському законодавстві;

студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем в процесі обговорення проблемних моментів на лекційних та практичних заняттях, при виконанні і захисті індивідуальних завдань; ініціювати і брати участь у дискусії з питань навчальної дисципліни, розділяти цінності колективної та наукової етики;

у психомоторній сфері:

студент здатний самостійно аналізувати і оцінювати теоретичні підходи та нормативні вимоги щодо регулювання соціального захисту населення, відслідковувати та прогнозувати тенденції зміни у механізмах такого регулювання;

студент здатний досліджувати сутність соціальних явищ і процесів, що відбуваються в соціальній сфері;

студент здатний самостійно застосовувати різноманітні методи створення соціальних проектів з метою організації ефективного функціонування відповідних структур;

самостійно використовувати отримані знання з метою вироблення стратегій розвитку соціальної сфери сучасного українського суспільства.

Формулювання спеціальних результатів із їх розподілом за темами представлені нижче:

Тема	Зміст програмного результату навчання
1. Сутність й основні напрями соціального захисту в сучасних умовах українського суспільства	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності «соціальний захист»; • студент здатний встановити зв'язок між громадянським суспільством й соціальною політикою держави; • студент здатний продемонструвати знання та розуміння мети соціального захисту, принципів і видів соціального захисту, правового підґрунтя; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний обговорювати у команді проблеми відчуження і справедливості у суспільстві, переваги та недоліки соціальної економіки; • студент здатний пояснити нефахівцю чинники, які впливають на формування і розвиток соціального захисту населення в сучасних умовах українського суспільства; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний визначати основні завдання Міністерства соціальної політики України;

Тема	Зміст програмного результату навчання
2. Управління соціальною політикою і соціальним захистом в Україні	• студент здатний проаналізувати основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг в Україні. <i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності соціальної політики, її мети та складових; • студент здатний розумітися на політиці трудового протекціоналізму; • студент здатний продемонструвати розуміння сутності поняття соціального захисту, соціальної підтримки, соціальної допомоги. <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний обговорювати у команді сучасні тенденції та зміни в соціальній політиці держави; • студент здатний пояснити нефахівцю інструменти соціальної політики; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний визначати рівні забезпечення соціального захисту населення; • студент здатний на практичних прикладах продемонструвати знання механізму соціального захисту робітника та вирішення соціальних проблем.
3. Програми національних систем соціального захисту	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності й основних характеристик моделей соціальної держави; • студент здатний продемонструвати знання та розуміння сутності ліберальної моделі соціальної політики, континентально-європейської (консервативної) моделі, скандинавської (соціально-демократичної) моделі; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний обговорювати у команді пріоритетні напрями кожної моделі побудови соціальної політики; • студент здатний пояснити нефахівцю позитивні та негативні характерні риси кожної моделі соціального захисту ; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний застосовувати міжнародний досвід побудови соціальної політики.
4. Джерела та напрями фінансування соціальних програм і проектів	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати знання джерел фінансування програм соціальної політики; • студент здатний продемонструвати знання методів фінансування на соціальний захист населення; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні проблем з фінансування на соціальний захист населення; • студент здатний обговорювати у команді пріоритетні напрями розвитку системи фінансового забезпечення соціального захисту населення в Україні у контексті євроінтеграційних процесів; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний проаналізувати основні методи фінансування соціальної політики; • студент здатний зібрати статистичні дані про рівень фінансування заходів на соціальний захист населення України.

Тема	Зміст програмного результату навчання
5. Управління проектами та програмами у соціальній сфері	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності, функцій та завдань проектів та програм соціального захисту; • студент здатний продемонструвати розуміння законів України щодо регулювання державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, прожиткового мінімуму, соціальних норм і нормативів; • студент здатний продемонструвати розуміння сутності чинників зовнішнього та внутрішнього середовища проекту; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при проведенні аналізу сучасного стану рівня соціального захисту населення в Україні, визначенні ролі держави у формуванні доходів населення; • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні чинників зовнішнього та внутрішнього середовища проекту, які впливають на формування проектів та програм; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний визначати завдання проектів та програм у соціальній сфері.
6. Особливості соціального проектування	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння особливостей соціального проектування; • студент здатний розумітися на різновидах соціального проектування; • студент здатний продемонструвати знання принципів розробки програм і проектів соціального захисту; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні проблем, які можуть виникати у процесі розробки соціальних програм і проектів; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний на практиці визначити базові ознаки соціальних проектів.
7. Технологія проектної діяльності соціального захисту	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння відносно життєвого циклу проекту; • студент здатний продемонструвати знання етапів проектного циклу проекту соціального захисту; • студент здатний продемонструвати знання процесу планування проекту соціального захисту; • студент здатний продемонструвати розуміння логіки побудови соціального проекту; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні вимог до формулювання мети і завдань проекту; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний на практиці застосовувати технологію проектної діяльності при розробці програм і проектів соціального захисту
8. Інструменти проектного циклу	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння підходів до управління проектним циклом; • студент здатний розуміти різницю між інтегрованим та логіко-

Тема	Зміст програмного результату навчання
	структурним підходом проектування; • студент здатний орієнтуватися в українському та міжнародному адміністративно-правовому й економічному законодавстві щодо питань соціального захисту населення; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні про вибір підходу при розробці проекту або програми соціального захисту; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент на практиці здатний обирати підхід при розробці проекту або програми соціального захисту
9. Реалізація соціального проекту	<i>У когнітивній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати розуміння сутності «моніторинг»; • студент здатний продемонструвати знання процедури моніторингу соціальних проектів; • студент здатний продемонструвати знання сутності та видів оцінок соціальних проектів; <i>в афективній сфері:</i> • студент здатний продемонструвати навички комунікації при обговоренні проблем проведення моніторингу соціальних проектів; <i>у психомоторній сфері:</i> • студент здатний на практичних прикладах продемонструвати знання проведення оцінки соціальних проектів.

III ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Розподіл обсягу дисципліни за видами навчальних занять та темами

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна / заочна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1						
Теоретико-методологічні засади соціального захисту в умовах сучасного українського суспільства						
1.	Тема Т1. Сутність й основні напрями соціального захисту в сучасних умовах українського суспільства	20/20	4/2	4/2		12 / 16
2.	Тема Т2. Управління соціальною політикою і соціальним захистом в Україні	20/20	4/	4/		12 / 20
3.	Тема Т3. Програми національних систем соціального захисту	20/20	4/	4/		12 / 20
4.	Тема Т4. Джерела та напрями фінансування соціальних програм і проектів	20/20	4/	4/		12 / 20

Змістовий модуль 2 Особливості розробки програм і проектів соціального захисту в контексті розвитку українського суспільства						
5.	Тема Т5. Управління проектами та програмами у соціальній сфері	20/20	4/1	4/2		12 / 17
6.	Тема Т6. Особливості соціального проектування	20/20	4/1	4/		12 / 19
7.	Тема Т7. Технологія проектної діяльності соціального захисту	20/20	4/2	4/2		12 / 16
8.	Тема Т8. Інструменти проектного циклу	20/20	4/2	4/2		12 / 16
9.	Тема Т9. Реалізація соціального проекту	20/20	4/	4/		12 / 20
Усього годин		180 / 180	36 / 8	36 / 8		108 / 164

Л – лекції, П (С) – практичні (семінарські) заняття, Лаб – лабораторні заняття, СРС – самостійна робота студентів.

3.2. Тематика практичних занять

№ з/п	Тема заняття для денної форми навчання
1.	Практичне заняття №1. Прикладні аспекти управління проектами.
2.	Практичне заняття № 2. Проектна та операційна діяльність.
3.	Практичне заняття №3. Статут проекту.
4.	Практичне заняття №4. Організаційна структура проекту. декомпозиція проекту.
5.	Практичне заняття № 5. Керівник проекту.
6.	Практичне заняття № 6. Структура розбиття робіт проекту.
7.	Практичне заняття №7. Календарний план проекту.
8.	Практичне заняття № 8. Сіткове планування проектних робіт.
9.	Практичне заняття №9. Витрати на проект. Кошторис та бюджет проекту.

№ з/п	Тема заняття для заочної форми навчання
1.	Практичне заняття №1. Прикладні аспекти управління проектами.
2.	Практичне заняття №2. Календарний план проекту.
3.	Практичне заняття №3. Витрати на проект. Кошторис та бюджет проекту.
4.	Практичне заняття №4. Управління вартістю та тривалістю проекту

3.3. Перелік індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми або тем, з яких виконується індивідуальне завдання	Назва і вид індивідуального завдання
1.	Теоретико-методологічні засади соціального захисту в умовах сучасного українського суспільства	Підготовка презентації, доповіді на конференції, наукової статті за обраною тематикою
2.	Особливості розробки програм і проектів соціального захисту в контексті розвитку українського суспільства	Розробка проекту або програми соціального захисту за обраною тематикою

IV КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Макс балів	Характеристика критеріїв досягнення результату навчання для отримання максимальної кількості балів
1.	Аудиторна робота студента. Контроль поточної роботи на практичних заняттях	10	Аудиторна робота студента оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль - усне опитування в ході лекцій та практичних заняттях, перевірка конспектів (у тому числі самостійної роботи), оцінювання правильності вирішення тестових та практичних завдань на практичних заняттях та при виконанні самостійної роботи. Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, передусім, понятійні, тестові та розрахункові завдання, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації.
2.	Індивідуальне завдання	50	Розробка проекту або програми соціального захисту за обраною тематикою. Здійснити планування проекту, визначити тривалість проекту, його окремих етапів і робіт, розробити графік робіт проекту.
3.	Колоквіум	10	Проведення колоквіуму за змістовим модулем
4.	Модульна контрольна робота	30	Студент виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2 Контрольна робота № 2 проводиться в години практичних занять протягом 2 аудиторних годин
Поточний контроль		100	-
Підсумковий контроль		100	Студент виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.2. Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів заочної форми навчання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Макс балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Тестова контрольна робота, яка виконується студентом індивідуально	100 K=0,4	Студент виконав тестові завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
2	Письмовий екзамен (залік)	100 K=0,6	Студент виконав аналітично-розрахункові завдання та навів аргументовані відповіді на ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	-

4.3. Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
Когнітивні: - студент здатний продемонструвати знання і розуміння основних принципів формування умов ефективного використання трудових ресурсів, продуктивності й ефективності праці, регулюванні соціально-трудових відносин на ринку праці; - студент здатний продемонструвати знання і розуміння основних механізмів мотивування підвищення результативності трудової діяльності працівників, проведення моніторингу соціально-трудової сфери, здійснення аудиту у сфері праці	75-89% - студент припускається суттєвих помилок у описі змісту і предмету науки про працю, нерозуміється на сучасному законодавстві України щодо оплати праці, недостатньо повно визначає суб'єкти і рівні соціально-трудових відносин, предмети соціально-трудових відносин, принципи і типи соціально-трудових відносин, припускається арифметичних або несуттєвих фактичних помилок при визначенні показників, що впливають на якість трудового життя, не володіє знаннями щодо особливостей основних напрямів наукової організації праці на різних виробничих рівнях
	60-74% - студент некоректно формулює назви нормативно-правових актів, законів України щодо регулювання державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, прожиткового мінімуму, соціальних норм і нормативів та робить суттєві помилки у визначенні тривалості робочого часу і міри праці, припускається помилок при розрахунку трудових показників у сфері праці: промислово-виробничий персонал і непромислова група; продуктивність праці; фонд заробітної плати; середня заробітна плата
	менше 60% - студент не може обґрунтувати свою позицію посиланням на конкретний нормативний акт або його елемент (в окремих випадках), не володіє методикою розрахунків соціально-трудових показників, не може самостійно підібрати необхідні регулятивні та довідкові документи у сфері трудових відносин, невірно визначає суб'єкти та об'єкти соціального партнерства; не має уяви про види та розміри санкцій конкретно до законодавчих вимог
Афективні: - студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; - студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики	75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складності у поясненні фахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	60-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики
	менше 60% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, до консультування з проблемних питань виконання індивідуальних завдань, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу
Психомоторні: - студент здатний самостійно працювати, розробляти варіанти рішень звітувати про них. - студент здатний слідувати методичним	75-89% - студент припускається певних помилок у стандартних методичних підходах та відчуває ускладнення при їх модифікації за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	60-74% - студент відчуває ускладнення при модифікації стандартних методичних підходів за зміни вихідних умов навчальної або прикладної ситуації
	менше 60% - студент нездатний самостійно здійснювати пошук

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
підходам до розрахунків студент здатний контролювати результати власних зусиль та коригувати ці зусилля	та опрацювання нормативно-правової бази регулювання соціально-трудових відносин, виконувати індивідуальні завдання, проявляє ознаки академічної не доброчесності при підготовці індивідуальних завдань та виконанні контрольних робіт, не сформовані навички самооцінки результатів навчання і навичок міжособистісної комунікації з прийняття допомоги з виправлення ситуації

V ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на практичних заняттях	- фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та положеннями нормативно-правової бази; - оцінювання аргументованості звіту про розбір ситуаційних завдань; - оцінювання активності участі у дискусіях; - аналітично-розрахункові завдання
2.	Індивідуальні завдання	- письмовий звіт про виконання індивідуального завдання; - оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Модульні контрольні роботи	- стандартизовані тести; - аналітично-розрахункові завдання; - ситуаційні завдання
Підсумковий контроль		- стандартизовані тести; - аналітично-розрахункові завдання; - ситуаційні завдання

VI РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

6.1. Основна література

1. Конституція України [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР].
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII в чинній редакції.
3. Закон України "Про відпустки" від 15.11.1996 № 504/96-ВР в чинній редакції.
4. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці" від 28.12.2014 № 77-VIII.
5. Закон України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.2003 № 1058-IV в чинній редакції.
6. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне

страхування" від 23.09.1999 № 1105-XIV в чинній редакції.

7. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття" від 02.03.2000 № 1533-III в чинній редакції.

8. Закон України "Про зайнятість населення" від 05.07.2012 № 5067-VI в чинній редакції.

9. Закон України "Про колективні договори і угоди" від 01.07.1993 № 3356-XII в чинній редакції.

10. Закон України "Про оплату праці" від 24.03.1995 № 108/95-ВР в чинній редакції.

11. Закон України "Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії діяльності" від 22.06.2012 № 5026-VI в чинній редакції.

12. Закон України "Про охорону праці" від 14.10.1992 № 2694-XII в чинній редакції.

13. Закон України "Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності" від 15.09.1999 № 1045- XIV в чинній редакції.

14. Закон України "Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)" від 03.03.1998 № 137/98-ВР в чинній редакції.

15. Ковальов В.М., Рижигов В.С., Єськов О.Л., Атаєва О.А., Фролов В.О., Дарченко Н.Д., Смирнова І.І. Економіка праці та соціально-трудова відносини / ред. В.М. Ковальов В.М. Краматорськ: ДДМА, 2013. 256 с.

16. Чемерис А.О. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практичний посібник Швейцарсько-український проект "Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO". К. : ТОВ "Софія-А", 2012. 80 с.

17. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А. Малик І.П. Управління проектами: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19481/1/DMM_UP_2017.pdf

18. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. реком. для органів влади та недерж. орг-цій./ за заг.ред. Кулініча О.В. Харків: Золоті сторінки, 2017. 148 с. URL: <http://compet.kh.gov.ua/images/2017/grant.pdf>

6.2. Допоміжна література

19. Кривоконь Н. І. Проблеми соціальної роботи та соціальної політики в Україні : навч. Посіб. Чернівці : ЧДТУ, 2012. 319 с.

20. Деріга В. В. Соціальна і гуманітарна політика. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 152 с.

21. Бабараська Л.О., Рижигов В.С., Єрфорт І.Ю., Єрфорт О.Ю. Управління проектами : навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2008. 168 с.

22. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні: Монографія. Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2015. 244 с. URL: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/12/category/734/view/1253>

6.3. Web-ресурси

23.Законодавство України. Веб-портал Верховної Ради України. – URL:
[http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)

24.Офіційний сайт Державної служби статистики України – URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua/>

25.Офіційний сайт Державної служби зайнятості – URL:
<https://www.dcz.gov.ua/>